Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 291/2022 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen rautatien kaksoisraideleveyden jatkamisesta Suomen ja Ruotsin välisten rautatiekuljetusten helpottamiseksi

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Kaisa Juuson /PS näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 291/2022 vp:

> Aikooko hallitus selvittää kaksoisraideleveyden toteuttamista Torniosta eteenpäin muualle Pohjois-Suomen kaupunkeihin ja teollisuusalueille?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Liikennejärjestelmän kehittämisestä on linjattu valtakunnallisessa liikennejärjestelmässä eli Liikenne12-suunnitelmassa vuosille 2021-2035. Liikenne12-suunnitelman liikenneverkkoja koskevien toimenpiteiden ja linjauksien toimenpanossa hyödynnetään Liikenne- ja viestintäviraston valmisteluvastuulla olevaa liikenneverkon strategista tilannekuvaa, joka on yhteinen ja ajantasainen tietopohja liikennejärjestelmämme valtakunnallisen tason tarpeista ja haasteista. Liikenneverkon strategisessa tilannekuvassa havaitut tarpeet toimivat lähtökohtana Väyläviraston vastuulla olevan investointiohjelman valmistelulle.

Juuri päivitetyssä liikenneverkon strategisessa tilannekuvassa on arvioitu erityisesti nykyisen maailmanpoliittisen tilanteen vaikutuksia liikennejärjestelmään. Liikenneverkon strategisen tilannekuvan mukaan Ruotsin ja Suomen välillä juuri Tornion ja Haaparannan kautta olisi havaittavissa kasvavaa kiinnostusta ja mahdollista kysyntäpotentiaalia kuljetusmahdollisuuksille. Laurila-Tornio-Haaparanta-radan sähköistämiseen on myönnetty 10 miljoonan euron rahoitus vuoden 2021 kolmannessa lisätalousarviossa. Hankkeen arvioitu kokonaiskustannus on noin 30 miljoonaa euroa, josta Ruotsin valtion arvioitu osuus on noin 7,7 miljoonaa euroa ja ulkopuolinen rahoitusosuus Suomessa 12 miljoonaa euroa. Hankkeelle myönnettiin Verkkojen Eurooppa –välineen rahoitusta keväällä 2022 yhteensä 14,85 miljoonaa euroa.

Kaksoisraideleveyden toteuttamista Röyttään ja Kemiin on Väyläviraston mukaan alustavasti kartoitettu vuosikymmenten aikana. Johtuen Suomen ja Ruotsin sähköistysjärjestelmien eroista, Ruotsista tuleva liikenne kulkisi näillä yhteyksillä dieselvetoisena. Kemin suuntaan kaksoisraideleveyden toteuttaminen vaatisi muun muassa suurten siltojen uudelleen rakentamisen, joka ai-

heuttaisi useiden kymmenien miljoonien eurojen kustannukset. Myös tarvittavat ratapihamuutokset Kemissä olisivat hyvin laajoja. Kaksoisraideleveys Torniosta Röyttään on myös todettu Väyläviraston aiemmissa selvityksissä kannattamattomaksi. Kustannustehokkaimmaksi ratkaisuksi on todettu mahdollisimman automatisoitu tuotteiden kuljetus suomalaisella kalustolla Röytästä Haaparantaan ja siellä toteutettu tehokas siirtokuormaus. Toinen kustannustehokas vaihtoehto on Tornioon juuri rakennettavalla telinvaihtoalueella tapahtuva telin- tai vaunujen vaihto.

Rautatieliikenteen harjoittamisen edellytyksistä Suomen rataverkolla on säädetty liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) 53 §:ssä. Huomioon on otettava muun muassa rautatieyrityksen raideliikennelain (1302/2018) mukaiset turvallisuustodistukset sekä rataverkon haltijan toimesta myönnetty ratakapasiteetti. Lisäksi nykyistä laajempi operointi edellyttäisi, että raideliikenneoperaattorit ja lastinantajat kokevat liikennöinnin taloudellisesti kannattavaksi. Kuljetusreitin näkymiä ja kehittymistä seurataan kuitenkin tarkoin tulevaisuuden logistiikkaratkaisuja varten.

Helsingissä 21.6.2022

Liikenne- ja viestintäministeri Timo Harakka

VN/16988/2022-LVM-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons:

Harakka Timo 912173140

2022-06-21